

Raadsvoorstel

Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

Zaaknummer: 2348613	Sliedrecht, 28 augustus 2019
---------------------	------------------------------

Onderwerp:

Ontwerp-jaarverslag 2018 van de Stichting Openbaar Onderwijs Papendrecht-Sliedrecht.

Beslispunten

1. Instemmen met het ontwerp-jaarverslag 2018 van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht.

Samenvatting

Uw raad wordt gevraagd in te stemmen met het ontwerp-jaarverslag 2018 dat stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht (hierna: OPOPS) heeft opgesteld. Deze instemming wordt u gevraagd vanuit uw toezichthoudende rol ten aanzien van de continuïteit van het openbaar onderwijs in Sliedrecht. De taak van de gemeenteraad komt in de praktijk neer op het houden van toezicht op het openbaar onderwijs in het algemeen en met betrekking tot de ontwikkeling van de financiën in het bijzonder om zodoende zorg te dragen voor de continuïteit van het openbaar onderwijs. De behandeling van het ontwerp-jaarverslag is een moment en een instrument om dit te beoordelen. Uit het ontwerp-jaarverslag dat Stichting OPOPS heeft ingediend blijkt dat de continuïteit van het onderwijs dat Stichting OPOPS biedt op de middellange termijn niet in gevaar komt en er geen aanleiding is om instemming met het jaarverslag te onthouden.

Inleiding

OPOPS is als bevoegd gezag volledig financieel verantwoordelijk voor alle openbare scholen voor het primair onderwijs binnen Papendrecht en Sliedrecht. Deze verantwoordelijkheid is ook terug te vinden in de statuten van de stichting OPOPS. Eerder was sprake van een mogelijke fusie met de openbare scholen in Alblasserdam. Deze gesprekken zijn vooralsnog 'on hold' gezet. De gemeente heeft wettelijk een rol als het gaat om het extern toezicht op het openbaar onderwijs.

In artikel 21 van de statuten (Financiën en verslaglegging) is opgenomen dat het bestuur jaarlijks een ontwerp van de rekening over het afgelopen jaar aan de gemeenteraden dient aan te bieden. De rekening bestaat in ieder geval uit een balans en een toelichting daarop, een overzicht van de financiële positie van de stichting, de exploitatierekening van de stichting, alsmede een overzicht van de reserves en voorzieningen van de stichting. De rekening gaat vergezeld van een verslag van een door het bestuur aangewezen registeraccountant of een accountant-administratieconsulent dat, behalve de verklaring bij de rekening, bevindingen bevat over de vraag of de administratie en het beheer voldoen aan eisen van rechtmatigheid en doelmatigheid.

In artikel 22 van de statuten (Verantwoording in jaarverslag) is opgenomen dat het bestuur jaarlijks aan de gemeenteraden verslag uitbrengt over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan het karakter van het openbaar onderwijs.

Ter voldoening aan deze twee artikelen van de statuten dient de bestuurder de betreffende documenten van ontwerpjaarrekening en verslag in. Het ontwerp-jaarverslag 2018 voldoet aan de eis van bovengenoemde in te dienen stukken. Dit is inmiddels het dertiende jaar dat de stichting OPOPS een ontwerp-jaarverslag indient.

De accountant heeft verklaard dat het ontwerp-jaarverslag een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen en van het resultaat over 2018. Tevens wordt aangegeven dat voldaan wordt aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Beoogd effect

De gemeenteraad in algemene zin gelegenheid te geven de toezichthoudende rol op het openbaar primair onderwijs in te vullen en in het bijzonder om de gemeenteraad vast te laten stellen of door het schoolbestuur gedane uitgaven in 2018 niet in strijd met het recht of met het algemeen belang zijn gedaan. Daarnaast wordt beoordeeld of de continuïteit van de stichting OPOPS voor de toekomst gewaarborgd blijft.

Argumenten

1.1 De ontwerpjaarrekening 2018 heeft vooraf de instemming van de gemeenteraad;

In artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs is bepaald dat de gemeenteraad of gemeenteraden instemming verlenen aan de ontwerpjaarrekening.

1.2 Gedane uitgaven zijn niet in strijd met het recht of met het algemeen belang;

De gevraagde instemming kan worden onthouden wegens strijd met het recht of met het algemeen belang. Strijd met het recht is van toepassing als de stichting OPOPS een buitensporige uitgave doet waarmee geen relatie met het onderwijs gelegd kan worden. Strijd met het algemeen belang is van toepassing als de stichting OPOPS een verzoek bij de gemeente doet voor extra middelen om de eigen ontwerpjaarrekening sluitend te krijgen. In het geval van het nu ingediende ontwerp-jaarverslag is van de twee genoemde situaties niet gebleken. De stichting OPOPS heeft een goedkeurende controleverklaring ontvangen. Hierdoor is er geen reden om instemming te onthouden.

1.3 De kapitalisatiefactor voldoet aan de norm;

In het primair onderwijs wordt als kengetal gebruik gemaakt van de kapitalisatiefactor. De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie. De kapitalisatiefactor wordt bepaald door het totale kapitaal minus de gebouwen en terreinen te delen door de totale baten inclusief de financiële baten. Voor grote besturen (meer dan 8 miljoen euro omzet) geldt een bovengrens van 35%.

De stichting OPOPS heeft een kapitalisatiefactor van 40,86%. Dit is meer dan de bovengrens en dit komt omdat de stichting OPOPS middelen (geld) nog niet heeft besteed (plannen zijn nog niet uitgevoerd) en voor bepaalde voorzieningen middelen beschikbaar worden gehouden om op een later moment uit te geven.

In dit verband wordt verwezen naar de door het schoolbestuur ingezette lijn voor innovatie binnen het onderwijs als onderdeel van het strategisch beleid van het schoolbestuur. Deze lijn is ingezet waarmee de kapitalisatiefactor (in de komende jaren) verlaagd wordt.

1.4 Het weerstandsvermogen is voldoende;

Een ander kengetal is het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen heeft een tweetal functies. Enerzijds een bufferfunctie (reservepositie) en anderzijds een financieringsfunctie (mogelijkheid om financiële tegenvallers te kunnen opvangen).

Het negatief resultaat wordt voor een bedrag van € 456.157,- als bestemmingsresultaat (bladzijde 74) onttrokken aan de algemene reserve en voor een bedrag van € 90.000,- onttrokken aan een bestemmingsreserve. Het eigen vermogen bedraagt hierna per 31 december 2018 € 1.758.793,-. Volgens OPOPS is dit als reservepositie (15,36%) voldoende (stichting OPOPS gaat zelf uit van een minimumnorm van 10%). Hiermee kan gesteld worden dat de stichting OPOPS een voldoende gezonde bedrijfsvoering heeft, waarbij de continuïteit voor de middellange termijn gewaarborgd is, mede omdat na 2020 een sluitende meerjarenbegroting wordt verwacht.

1.5 OPOPS heeft maatregelen genomen ter waarborging van de continuïteit van de stichting en ter voorkoming van (verdere) tekorten / verliezen;

Begin 2019 is een nieuw allocatiemodel beschreven en vastgesteld dat uitgaat van een duurzaam sluitende begroting zodat met ingang van 2020 verliezen tot het verleden moeten behoren en de continuïteit van OPOPS kan worden gewaarborgd.

De liquiditeit op balansdatum (vlottende activa / kortlopende schulden) is gedaald van 2,53 naar 1,75. Op zich is dit voldoende maar het behoeft en krijgt aandacht om te borgen dat de liquiditeit op een voldoende niveau blijft om te voldoen aan alle lopende verplichtingen, de noodzakelijke investeringen en de uitgaven ten laste van de voorzieningen (met name het groot onderhoud van de gebouwen). De liquide middelen staan deels op een lopende rekening en deels op een direct opeisbare spaarrekening. Er is geen sprake van het gebruik van andere financiële instrumenten.

In het najaar van 2018 is een tweetal onderzoeken gestart met als doel de inkomsten en uitgaven van OPOPS blijvend in balans te brengen, de administratieve processen op orde te brengen, de ontvangen middelen eerlijk over de scholen te verdelen en tegelijkertijd te waarborgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn voor de gezamenlijke functies, het bestuur en beheer. Dit proces is afgerond in het voorjaar van 2019. Met ingang van het schooljaar 2019-2020 worden de middelen conform het nieuwe, vastgestelde allocatiemodel verdeeld. Het verschil tussen gebudgetteerde en ingezette formatie zal vanaf dat moment nihil moeten zijn.

De liquiditeit op balansdatum ligt nog ruim boven de ondergrens van de inspectie. OPOPS is echter van mening dat deze ondergrens te laag is vastgesteld voor een soepele bedrijfsvoering en streeft dan ook in 2019 en verder naar een verbetering van de liquiditeit. Dit wordt op korte termijn bereikt door de inzet van personeel te brengen op het niveau van het allocatiebeleid, terughoudendheid in investeringen en uitgaven voor groot onderhoud en verbeterde regie op openstaande vorderingen.

Kanttekeningen

1.1 De stichting OPOPS is niet binnen de begroting 2018 gebleven

De stichting OPOPS heeft het jaar 2018 afgesloten met een negatief resultaat van € 546.157,-. In de begroting 2018 was rekening gehouden met een negatief resultaat van € 349.973,-. Per saldo voor het jaar 2018 een ongunstiger resultaat van € 196.184,-. Dit is met name ontstaan doordat de personele lasten hoger dan begroot waren. Door het deels ontbreken van tijdige en juiste management informatie is het niet gelukt om hierop adequaat intern toezicht te houden. OPOPS heeft maatregelen genomen om dit in de toekomst te voorkomen.

Kaderstellende en controlerende aspecten t.b.v. de gemeenteraad, uitgesplitst in:

- **Financiële kaders**
Er zijn geen financiële consequenties, want het schoolbestuur is 100% verantwoordelijk voor de eigen (financiële) organisatie.
- **Wettelijke en Beleidskaders, eventueel inhoudelijke/ruimtelijke kaders**
Uitwerking van artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs.
- **Duurzaamheid**
De schoolbesturen in het primair onderwijs bepalen zelfstandig in hoeverre zij duurzame maatregelen kunnen doorvoeren. Ambtelijk zijn wij met de schoolbesturen in gesprek om duurzaamheid in de huisvesting, maar ook in het onderwijsaanbod, toe te passen daar waar dit mogelijk is.
- **Tijdspad, monitoring en evaluatie mb.t. voorgesteld raadsbesluit**
N.v.t.

Communicatie

Na besluit van de gemeenteraad worden Stichting OPOPS en de gemeente Papendrecht geïnformeerd.

Vervolg

N.v.t.

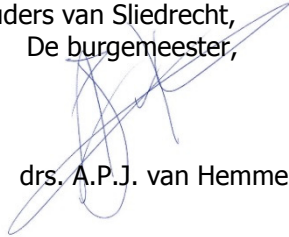
Eerdere besluiten/behandeling raad

N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

H.F. van Breugel

drs. A.P.J. van Hemmen

Bijlage(n):

conceptraadbesluit met de volgende bijlagen:

1. Ontwerp-jaarverslag 2018 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht Sliedrecht.